

Sygn. akt I ACa 340/09

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SA Beata Kozłowska (spr.)

Sędziowie: SA Maciej Dobrzyński

SA Robert Obrębski.

Protokolant: sekr. sąd. Marta Lach

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. Ł.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwał zgromadzenia wspólników

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 grudnia 2008 r.

sygn. akt XVI GC 397/06

oddala apelację.

Sygn. akt I ACa 340/09

Uzasadnienie:

Powód J. Ł. pozwem z dnia 3 stycznia 2006 r. skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. w W., obecnie (...) Sp. z o.o. w W. wniósł o stwierdzenie nieważności wszystkich uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005r. na dwóch Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. wpisanej do Rejestru Przedsiębiorców nr KRS (...), lub, na wypadek nie uwzględnienia powyższego powództwa, wniósł o uchylenie tych powołanych. Przywołując jako podstawę prawną żądania przepisy art. 252 k.s.h. i art. 249 k.s.h., powód w piśmie z dnia 7 lutego 2006 r., wyjaśnił, iż przedmiotem sporu jest:

- uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Przedsiębiorstwo

(...) Sp. z o.o. z dnia 3 grudnia 2005 r. (zwołanego na godzinę 14:00) w sprawie wyboru Przewodniczącego Zgromadzenia,

- uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Przedsiębiorstwo

(...) Sp. z o.o. z dnia 3 grudnia 2005r. (zwołanego na godzinę 14:00) w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 380.000 zł, to jest o kwotę 60.000 zł poprzez utworzenie 120 nowych udziałów,

- uchwała Nadzwyczajnych Zgromadzenia Wspólników Spółki Przedsiębiorstwo

(...) Sp. z o.o. z dnia 3 grudnia 2005 r. (zwołanego na godzinę 16:00) w sprawie wyboru Przewodniczącego Zgromadzenia,

- uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Przedsiębiorstwo

(...) Sp. z o.o. z dnia 3 grudnia 2005 r. (zwołanego na godzinę 16:00) w sprawie zmiany umowy Spółki,

- uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Przedsiębiorstwo

(...) Sp. z o.o. z dnia 3 grudnia 2005 r. (zwołanego na godzinę 16:00) w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego umowy Spółki.

W uzasadnieniu powództwa powód powoływał się na istniejący od dawna konflikt pomiędzy wspólnikami posiadającymi większość udziałów, a wspólnikami mniejszościowymi, zarzucając większościowym udziałowcom działanie na niekorzyść tych ostatnich i to w celu zawłaszczenia Spółki. Powód wskazał, że obydwie zgromadzenia wspólników, które odbyły się dnia 3 grudnia 2005 r. zostały zwołane z naruszeniem art. 238 k.s.h., bowiem powód, będący wspólnikiem pozwanej spółki nie został zawiadomiony o tych zgromadzeniach, pomimo tego, że w trybie zabezpieczenia powództwa Sąd Okręgowy w sprawie XVI GC 662/04 nakazał informowanie powoda o zgromadzeniach. Poza tym na liście wspólników uprawnionych do udziału w tych zgromadzeniach były błędy co do ilości udziałów przysługujących poszczególnym wspólnikom. Poza tym, w zgromadzeniu i głosowaniu nad poszczególnymi uchwałami brały udział osoby, dysponujące 410 udziałami nabytymi na podstawie uchwały z dnia 7 września 2002 r. o podwyższeniu kapitału zakładowego, co do której zapadł prawomocny wyrok stwierdzający nieważność tej uchwały.

Pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa. Pozwana, odwołując się do brzmienia art. 250 k.s.h., wskazała, że powód nie ma legitymacji czynnej w niniejszej sprawie, gdyż zarządzenie tymczasowe obligowało pozwaną spółkę jedynie do informowania powoda o zgromadzeniach wspólników, nie upoważniało jednak powoda do wykonywania praw wspólnika, a więc uczestniczenia w zgromadzeniach wspólników. Poza tym pozwana przyznała, że uchwały podjęte na zgromadzeniach w dniu 3 grudnia 2005 r. są wadliwe. Wadliwość ta jest konsekwencją stwierdzenia nieważności uchwały podjętej 7 września 2002 r. o podwyższeniu kapitału zakładowego, tym niemniej, spółka podjęła działania do wyeliminowania tej wadliwości, tj. dnia 10 marca 2006 r. podjęta została ponownie uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego, w dniu 14 lipca 2006 r. ponownie podjęto uchwałę o zmianie umowy spółki, powtarzającą te wszystkie zmiany, które były dokonane uchwałą z dnia 3 grudnia 2005 r., a uchwała z dnia 29 listopada 2006 r. podjęta została uchwałą o uchyleniu uchwał podjętych m.in. na zgromadzeniach w dniu 3 grudnia 2005 r. Pozwana zatem uczyniła zadość żądaniu powoda.

W toku postępowania pozwana podniosła również, iż powód utracił legitymację czynną w niniejszej sprawie, gdyż jeden udział, którym dysponował powód, został umorzony uchwałą z dnia 20 września 2006 r.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2008 r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

1. stwierdził nieważność uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005 r. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., tj.:

a) **uchwały w sprawie wyboru J. K. na przewodniczącego Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników,**

- b) **uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki,**
- c) **uchwały w sprawie zmiany §2, §5, §8, § =10, §12, §13, §18, §19, §21 i §24 umowy spółki,**
- d) **uchwały w sprawie przyjęcia jednolitego tekstu umowy spółki,**

2. zasądził od pozwanej spółki na rzecz powoda 2500 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

3. wpis ostateczny ustalił na kwotę 2500 zł i uznał za opłacony w całości.

Swe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i ocenach prawnych:

Umowa spółki Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w W. zawarta została w dniu 2 listopada 1989 r. Spółka wpisana została do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie pod nr (...). W dniu 5 września 2002 r., po zmianie w dacie 5 kwietnia 2002 r. umowy spółki, J. Ł. nabył od W. R. jeden udział w przedmiotowej spółce, o czym pozwana została powiadomiona w dniu 6 września 2002 r. Umowa nabycia udziałów została sporządzona w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.

W dniu 7 września 2002 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o., na którym została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki do kwoty 320.000 zł, to jest o kwotę 205.000 zł. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 22 września 2005 r. (sprawa XVI GC 286/03) stwierdził nieważność uchwał podjętych na tym Zgromadzeniu, w tym uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego.

Prawomocne stwierdzenie nieważności uchwał o podwyższeniu kapitału zakładowego było przesłanką nieważności wszystkich uchwał podjętych na kolejnych Zgromadzeniach Wspólników. Nieważnością dotknięte zostały także uchwały z dnia 3 grudnia 2005 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 380.000 zł, tj. o kwotę 60.000 zł, poprzez utworzenie 120 nowych udziałów, w sprawie zmiany umowy Spółki, w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego umowy Spółki, oraz w sprawie wyboru Przewodniczącego Zgromadzenia.

W dniu 10 marca 2006 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o., na którym powzięto uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 115 000 zł do kwoty 320.000 zł, czyli o kwotę 205.000 zł. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 20 lutego 2007 r. w sprawie XVI GC 608/06 uchwała ta została uchylona.

W dniu 14 lipca 2006 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. podjęło uchwałę o zmianie § 2, § 5, §.8, § 10, § 12, § 13, § 18, § 19, § 21, § 23, § 24, § 25 umowy spółki. Uchwała z dnia 14 lipca 2006 r. została zaskarżona, a postępowanie przed Sądem Okręgowym w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy zawisło pod sygn. akt XVI GC 816/06.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. dnia 29 listopada 2006r. podjęło uchwałę nr 2 w sprawie uchylenia między innymi uchwał nr (...) podjętych przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki w dniu 3 grudnia 2005r., to jest uchwał dotyczących zmiany § 2, § 5, § 8, § 10, § 12, §.13, § 18, § 19, § 21, § 24 umowy spółki oraz w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego umowy Spółki. Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2008 r. w sprawie o sygn. akt XVI GC 724/03 stwierdził nieważność wszystkich uchwał (...) Sp. z o.o. podjętych w dniu 19 sierpnia 2002 r. m. in. w sprawie umorzenia udziałów J. S. i A. K..

W dniu 20 września 2006 r. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników (...) Sp. z o.o. podjęto m. in. uchwałę nr 1 w sprawie przymusowego umorzenia z czystego zysku jednego udziału J. Ł..

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2008 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział XVI Gospodarczy w sprawie XVI GC 942/06 oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności, bądź uchylenie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 20 września 2006 r. w sprawie przymusowego umorzenia z czystego zysku jednego udziału J. Ł..

Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę stwierdził, iż powództwo zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżone uchwały były podjęte z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa.

Sąd Okręgowy stwierdził, iż okolicznością przyznaną była nieważność uchwał podjętych na Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. w W. w dniu 3 grudnia 2005 r., jako skutek prawomocnego stwierdzenia nieważności uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego podjętej na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 7 września 2002 r.

Sąd Okręgowy, odnosząc się do legitymacji procesowej powoda, stwierdził, iż nie podziela stanowiska pozwanej i uznał, że powód na skutek umorzenia jego 1 udziału, nie utracił legitymacji procesowej w niniejszej sprawie. Zdaniem Sądu Okręgowego inna jest sytuacja członka zarządu, a inna wspólnika. Odwołanie, a przez to utratę legitymacji do zaskarżenia uchwały przez byłego członka zarządu tłumaczyć można brakiem jego prawa podmiotowego do bycia członkiem zarządu. Innymi słowy - to wybór i zmiana decyzji przez wspólników mają podstawowy wpływ na zawarcie, czy też wypowiedzenie umowy, stanowiącej podstawę dla funkcjonowania w strukturach spółki członka zarządu. Inaczej natomiast jest ze wspólnikiem, którego udziały zostają umorzone. Tutaj swobodna decyzja wspólników w razie umorzenia wszystkich udziałów wspólnika mogłaby nawet w krańcowych wypadkach powodować efekt „wywłaszczenia” wspólnika za wynagrodzeniem i byłaby niczym nieuzasadnionym pozbawieniem go praw korporacyjnych. Mając to wszystko na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, iż J. Ł., jako wspólnikowi, którego udziały zostały w całości umorzone uchwałą, która również jest przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w innym postępowaniu, przysługuje uprawnienie do zaskarżenia uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005 r. W innym przypadku zostałyby on pozbawiony możliwości obrony swych praw.

Sąd Okręgowy wskazał, że dla oceny żądania pozwu nie bez znaczenia jest też wielopłaszczyznowość konfliktu, potwierdzona m.in. wielością spraw sądowych. Wydawane w sprawach orzeczenia nakładają się na siebie, czyniąc współdziałanie stron jeszcze bardziej nieczytelnym. Wyroki odnoszące się do uchwał podejmowanych np. w roku 2002, w przypadku ich prawomocności, sanować będą (lub nie) kolejne działania stron.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i kosztów celowych - art. 98 § 1 i 3 k. p. c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 roku (Dz. U. nr 163, poz. (...)), uznając wpis tymczasowy za ostateczny.

Apelację od wyroku wniosła pozwana spółka, zaskarżając wyrok w części, tj. w pkt 1 lit. c, czyli w zakresie stwierdzenia nieważności uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 3 grudnia 2005 r. w sprawie zmiany § 2, § 5, § 8, § 10, § 12, § 13, § 18, § 19, § 21 i §24 umowy spółki oraz w pkt 2, tj. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Pozwana podniosła w swej apelacji następujące zarzuty:

- naruszenia prawa materialnego, tj. art. 250 k.s.h., art. 252 § 1 k.s.h. oraz art. 254 § 1 i 4 k.s.h. przez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że powodowi przysługuje legitymacja procesowa czynna w niniejszym postępowaniu;

- naruszenie przepisów postępowania:

1. art. 62 § 1 w zw. z art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) poprzez odstąpienie od zasady prawnej wyrażonej w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt III CZP 94/06 opubl. OSNC 2007/7-8/95/12, skutkujące uznaniem, że powodowi, jako byłemu wspólnikowi, przysługuje czynna legitymacja procesowa w niniejszym postępowaniu,

2. art. 233 § 1 k.p.c. przez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym przyjęcie, że powodowi przysługuje legitymacja czynna w niniejszym procesie, pomimo braku podniesienia przez powoda jakichkolwiek twierdzeń i dowodów w tym zakresie,

3. art. 316 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie, skutkujące uznaniem, że powodowi przysługiwała legitymacja czynna w niniejszym procesie, pomimo ustalenia, że w chwili orzekania powód nie posiadał udziałów w pozwanej spółce,

4. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niepełne wskazanie podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia, uniemożliwiające dokonanie kontroli instancyjnej wyroku,

5. art. 128 k.p.c. poprzez niedoręczenie pozwanemu odpisu pisma procesowego powoda z 2 lutego 2006 r.,

6. art. 479¹² § 1 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie, skutkujące niepominięciem

spóźnionych twierdzeń powoda, zawartych w piśmie procesowym z 2 lutego 2006 r.

Podnosząc te zarzuty pozwana wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

W piśmie procesowym z dnia 18 lutego 2009 r. pozwana, uzupełniając stanowisko zawarte w apelacji, odwołała się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2009 r. sygn. akt I CSK 510/2008 i wskazała, że z orzeczenia tego wynika, że w przypadku uchybień formalnych zawsze należy badać czy te uchybienia miały wpływ na treść uchwały, a tego Sąd Okręgowy zaniechał w niniejszej sprawie, co oznacza, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej spółki nie zasługuje na uwzględnienie.

Wszystkie zarzuty sformułowane w apelacji powódki zmierzają do zakwestionowania stanowiska Sądu Okręgowego, iż pomimo podjęcia uchwały z dnia 20 września 2006 r. o umorzeniu 1 udziału powoda, powód nie utracił legitymacji czynnej w niniejszej sprawie. Zauważyć przede wszystkim należy, iż uchwała o umorzeniu jednego udziału powoda została zaskarżona. Prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 listopada 2012 r. stwierdzona została nieważność uchwały umarzającej jeden udział powoda. Wyrok stwierdzający nieważność uchwały wywołuje niewątpliwie skutki ex tunc, tj. niweczy skutki zaskarżonej uchwały od momentu jej podjęcia. W tym stanie rzeczy uznać należy, iż powód ma nadal legitymację do zaskarżania uchwał pozwanej spółki. Zarzuty apelacji pozwanej spółki uznać należy zatem za niezasadne.

W tym stanie rzeczy zbędnym jest szersze odnoszenie się do zarzutów apelacji pozwanej, odnoszących się do kwestii legitymacji czynnej powoda. Tym niemniej, w ocenie Sądu Apelacyjnego, stanowisko Sądu Okręgowego, iż na skutek umorzenia udziału dokonanego uchwałą z dnia 20 września 2006 r. powód nie utracił legitymacji czynnej w niniejszej sprawie, w której przedmiotem badania jest ważność uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005r., a więc przed podjęciem uchwały o umorzeniu udziału, jest trafne. Zauważyć bowiem należy, iż nawet jeśli umorzenie udziału okazałoby się skuteczne, to treść uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005r., jak chociażby uchwała w przedmiocie zmiany umowy spółki, mogła mieć wpływ na kształt praw i obowiązków powoda w okresie do dnia podjęcia uchwały o umorzeniu udziału. Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się również ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, iż błędnie pozwana spółka uznaje, iż sytuacja wspólnika, którego udziały zostały umorzone, jest identyczna z sytuacją odwołanego członka zarządu. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia z dnia 9 września 2010 r. I CSK 530/09 podjętej w jednej ze spraw, w których, co wiadomo Sądowi Apelacyjnemu z urzędu, stroną była pozwana spółka (...), sytuacja wspólnika spółki kapitałowej jest diametralnie inna niż sytuacja jej funkcjonariuszy, których łączy ze spółką jedynie stosunek organizacyjno-kompetencyjny, nawiązywany z chwilą powołania do pełnienia w spółce określonych funkcji. Ustaje

on m.in. z chwilą odwołania dokonanego przez właściwy organ lub podmiot. Z tych względów nie można przenosić poglądu wyrażonego w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2007 r., III CZP 94/06, na wspólników spółki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2009 r., I CSK 94/09, "Biuletyn SN" 2009, nr 12, s. 11).

Za niezasadny uznać również należy zarzut naruszenia art. 62 § 1 w zw. z art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.). Pozwana tego naruszenia upatruje w odstąpieniu przez Sąd Okręgowy od zasady prawnej wyrażonej w w/w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt III CZP 94/06, i w konsekwencji, błędnym uznaniu, że powodowi, jako byłemu wspólnikowi, przysługuje czynna legitymacja procesowa w niniejszym postępowaniu. Podnosząc ten zarzut pozwana nie dostrzega, iż w/w uchwała dotyczy zupełnie innej kwestii, tj. kwestii utraty legitymacji do zaskarżania uchwał wspólników spółki z o.o. przez osobę odwołaną ze składu organu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a takie zagadnienie nie występowało w niniejszej sprawie. Już zatem jedynie na marginesie powyższych rozważań wskazać należy, iż art. 61 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym dotyczy związania uchwałami, którym nadano moc zasady prawnej przez inny skład Sądu Najwyższego, a nie sądu powszechnego. Zatem Sąd Okręgowy, nawet gdyby zaprezentował odmienny pogląd niż ten wyrażony w w/w uchwale, nie dopuściłby się naruszenia wskazanych przez pozwaną przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym.

Pozwana w swej apelacji podniosła również zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Z uzasadnienia apelacji wynika, że, zdaniem pozwanej, Sąd Okręgowy nie wyjaśnił podstawy faktycznej i prawnej, w oparciu o którą przyjął, że powodowi przysługuje legitymacja czynna - czy w oparciu o interes prawny tego wspólnika, czy zgłoszenie sprzeciwu i żądanie zaprotokołowania sprzeciwu. Co prawda w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku kwestia ta nie została szerzej omówiona, tym niemniej, nie powinno budzić wątpliwości, iż skoro powód miał status wspólnika pozwanej spółki i nie został dopuszczony przez pozwaną spółkę, jako wspólnik, do udziału w zgromadzeniach odbytych 3 grudnia 2005 r., gdyż zdaniem pozwanej spółki zobligowana ona była jedynie do poinformowania powoda o zgromadzeniach, nie miała natomiast obowiązku umożliwienia mu udziału z zgromadzeniu, to przyjmując należy, iż na skutek takiego stanowiska pozwanej, powód nie został dopuszczony do udziału w zgromadzeniach, na których podjęte zostały zaskarżone uchwały. Niepowiadomienie powoda o zgromadzeniu wspólników, w sytuacji, gdy w istocie w dniu podejmowania zaskarżonych uchwał miał on status wspólnika, gdyż wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2005 r. stwierdzona została nieważność uchwały z dnia 20 marca 2004 r. umarzającej jeden udział powoda, można również kwalifikować jako wadliwe zwołanie zgromadzeń wspólników odbytych 3 grudnia 2005 r. Co prawda do momentu stwierdzenia nieważności uchwały o umorzeniu udziałów powoda skutki tej uchwały należało respektować, tym niemniej, prawomocne stwierdzenie nieważności tej uchwały otwiera możliwość nierespektowania skutków tej uchwały z mocą wsteczną.

Z tych zatem względów uznać należy, iż zarówno w świetle art. 250 pkt 3, jak i pkt 4 k.s.h. powód miał legitymację do zaskarżania uchwał podjętych dnia 3 grudnia 2005 r.

Pozwana w swej apelacji podniosła również zarzut naruszenia art. 128 k.p.c. poprzez niedoręczenie pozwanej odpisu pisma procesowego powoda z dnia 7 lutego 2006 r., błędnie określonego zarówno w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jak i apelacji pozwanej, jako pismo z dnia 2 lutego 2006 r. W piśmie tym powód wskazał, jakie konkretnie uchwały zaskarża. Co prawda nie ma w aktach sprawy jednoznacznego potwierdzenia doręczenia tego pisma pozwanej spółce, tym niemniej, ze stanowiska pozwanej prezentowanego w toku całego postępowania jednoznacznie wynika, iż pozwana miała pełną świadomość tego, jakich konkretnie uchwał powództwo dotyczy. Już na podstawie pozwu można było stwierdzić jakie uchwały powód zaskarża, bowiem w pozwie powód wskazał, że zaskarża wszystkie uchwały podjęte na dwóch zgromadzeniach wspólników odbytych w dniu 3 grudnia 2005 r. Co więcej, powód już w pozwie jednoznacznie wskazał, że zaskarża m.in. uchwałę o zmianie umowy spółki, a na obecnym etapie postępowania przedmiotem oceny jest tylko kwestia ważności tej właśnie uchwały. Pozwana w odpowiedzi na pozew nie wskazała, że nie może zidentyfikować uchwał, których żądanie zgłoszone w pozwie dotyczy. Dziś nie twierdzi również, że zakres tych uchwał wskazanych w piśmie z dnia 7 lutego 2006 r. jest błędny, tj. niezgodny z rzeczywistością. W tym stanie

rzeczy uznać należy, że nawet jeśli doszło do uchybienia procesowego przez niedoręczenie pozwanej tego pisma razem z odpisem pozwu, to uchybienie to nie miało wpływu na treść rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Pozwana w swej apelacji podniosła również zarzut naruszenia art. 479¹² § 1 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie, skutkujące niepominięciem spóźnionych twierdzeń powoda, zawartych w piśmie procesowym z 2 lutego 2006 r. Zarzut ten jest o tyle chybiony, że to pismo zostało złożone przez powoda w wykonaniu zobowiązania Sądu. W tym stanie rzeczy rygory z art. 479¹² § 1 k.p.c. nie mają w takiej sytuacji zastosowania.

Pozwana w piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2009 r. zarzuciła, że Sąd Okręgowy nie zbadał, jaki wpływ na zaskarżone uchwały miały ewentualne uchybienia w podjęciu uchwały. Co prawda zarzut ten został podniesiony już po upływie terminu do wniesienia apelacji, tym niemniej, kwestia podniesiona przez pozwaną w piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2009 r. winna być przedmiotem badania w ramach kontroli prawidłowości zastosowania prawa materialnego w niniejszej sprawie. Jak bowiem wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 Sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

Pozwana w odpowiedzi na pozew co prawda wносиła o oddalenie powództwa wyłącznie z powodu braku legitymacji czynnej powoda. Natomiast odnosząc się do podstawowej kwestii, jaka była przedmiotem roszczeń powoda, tj. kwestii ważności podjętych uchwał, pozwana przyznała, że uchwały te były nieważne, dlatego też dnia 14 lipca 2006 r. zgromadzenie wspólników pozwanej spółki ponownie powzięło uchwałę o zmianach tych samych postanowień umowy, jakie zostały dokonane uchwałą z dnia 3 grudnia 2005 r., a dnia 29 listopada 2006 r. podjęta została uchwała o uchyleniu m.in. uchwał podjętych 3 grudnia 2005 r. Pozwana w odpowiedzi na pozew uznała wadliwość zaskarżonych uchwał, co więcej pozwana wskazała, że zadośćczyniła żądaniu powoda. Tym niemniej, w sytuacji, gdy pozwana spółka wносиła o oddalenie powództwa, w/w stanowiska pozwanej nie można uznać za uznanie powództwa w rozumieniu art. 213 § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zakażonego wyroku stwierdził, że okolicznością przyznaną była nieważność uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005 r. wskutek prawomocnego stwierdzenia nieważności uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego z dnia 7 września 2002 r. Tym niemniej, brak było podstaw do uznania, że w ten sposób doszło do przyznania faktu w rozumieniu art. 229 k.p.c., bowiem art. 229 k.p.c. odnosi się wyłącznie do przyznania okoliczności faktycznych sprawy, a nie do przyznania oceny prawnej tych okoliczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 24 listopada 2009 r. sygn. V CSK 71/09).

Tym niemniej, nie można zgodzić się z pozwaną, iż kwestia wpływu wskazywanych przez powoda uchybień nie była przedmiotem oceny Sądu Okręgowego i na skutek tego doszło do nierozpoznania istoty sprawy. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, iż Sąd Okręgowy jednoznacznie stwierdził, że nieważność zaskarżonych uchwał była skutkiem prawomocnego stwierdzenia nieważności uchwały o podwyższeniu kapitału zakładowego podjętej dnia 7 września 2002 r. Co prawda Sąd Okręgowy szerzej swego stanowiska nie uzasadnił, tym niemniej, postępowanie apelacyjne jest również postępowaniem merytorycznym, zatem wywód Sądu Okręgowego może być uzupełniony na obecnym etapie postępowania i nie zachodzi potrzeba uchylenia zaskarżonego wyroku, jak tego domaga się obecnie pozwana.

Powód w niniejszym postępowaniu domagał się stwierdzenia nieważności uchwał podjętych w dniu 3 grudnia 2005 r. na dwóch nadzwyczajnych zgromadzeniach wspólników pozwanej spółki.

Jak wynika z ugruntowanego już stanowiska judykatury sprzeczność z prawem może odnosić się do samej treści uchwały, jak i do sposobu zwołania i obradowania zgromadzenia oraz sposobu podejmowania uchwał. Już na gruncie kodeksu handlowego zasadnie przyjmowano, że nie każde pogwałcenie prawa daje powód do skutecznej skargi, ale tylko takie, które miało lub mogło mieć wpływ na uchwałę. W wyroku z dnia 8 grudnia 1998 r., I CKN 243/98 (OSNC 1999, nr 6, poz. 116) Sąd Najwyższy uznał, że uchwała zwyczajnego zgromadzenia wspólników zwołana już

po upływie terminu ustawowego może być uchylona tylko wówczas, gdy zostanie wykazane, że uchybienie terminowi miało wpływ na treść uchwały. Z kolei w wyroku z dnia 26 maja 1999 r., III CKN 261/98 (OSNC 2000, nr 1, poz. 7) Sąd Najwyższy przyjął, że naruszenie przewidzianego w art. 411 k.h. obowiązku tajnego głosowania przy wyborach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki akcyjnej stanowi z reguły uchybienie mające wpływ na wynik wyborów, a zatem jest wystarczającą podstawą do skutecznego zaskarżenia na mocy art. 413 k.h. podjętej w ten sposób uchwały wyborczej. Wykładnia ta zachowała aktualność na tle art. 252 k.s.h., a w orzecznictwie Sądu Najwyższego nadal uwzględnia się, że uchybienia formalne, aby mogły być przyczyną nieważności uchwały zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, muszą mieć wpływ na treść uchwały (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2009 r., I CSK 510/08 nie publ., z dnia 26 marca 2009 r., I CSK 253/08, Monitor Prawniczy 2010, nr 19, dodatek, s. 17, z dnia 28 listopada 2007 r., V CSK 285/07, nie publ., z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 163/07, OSNC 2008, nr 9, poz. 104, z dnia 10 marca 2005 r., III CK 477/04, Wokanda 2005, nr 7-8, s. 15 oraz z dnia 16 lutego 2005 r., III CK 296/04, OSNC 2006, nr 2, poz. 31).

Podobne stanowisko dominuje w doktrynie prawa handlowego.

W wyroku z dnia 26 maja 1999 r. III CKN 261/98 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przy ocenie czy konkretne uchybienie formalne miało wpływ na treść uchwały, z natury rzeczy można posługiwać się oceną opartą jedynie na określaniu stopnia prawdopodobieństwa, ponieważ przeprowadzenie pełnego dowodu będzie tu najczęściej niemożliwe. Nawet bowiem zorganizowanie ewentualnego głosowania symulacyjnego nie daje gwarancji pewności i wierności odtworzenia głosowania rzeczywistego.

W pełni podzielając ten pogląd, Sąd Apelacyjny uznaje, że przy ocenie czy wskazywane przez powoda uchybienia formalne miały wpływ na treść zaskarżonych uchwał można posługiwać się jedynie oceną stopnia prawdopodobieństwa podjęcia innej uchwały. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, zdaniem Sądu Apelacyjnego, uznać należy, iż o ile samo uchybienie w postaci niezawiadomienia grupy wspólników, w tym powoda o zgromadzeniu wspólników, z uwagi na ilość posiadanych przez nich głosów, mogło nie mieć wpływu na treść podjętych uchwał, o tyle uchybienie w postaci uczestniczenia w głosowaniu nad uchwałami wspólników, którzy powoływali się na dysponowanie 410 udziałami, nabytymi w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego dokonanego 7 września 2002 r., w sytuacji, gdy stwierdzona została nieważność uchwały w przedmiocie tego podwyższenia kapitału zakładowego, a więc gdy faktycznie kapitał zakładowy wynosił 115 000 zł i dzielił się jedynie na 230 udziałów, uprawnia do stwierdzenia, iż jest wysoce prawdopodobnym, iż to ostatnie uchybienie miało wpływ na treść podjętych uchwał. Głosowanie przez wspólników 640 udziałami, gdy w istocie wspólnicy pozwanej spółki dysponowali jedynie 230 udziałami, daje zatem podstawy do stwierdzenia nieważności podjętej w tym trybie uchwały o zmianie umowy spółki, bez potrzeby badania jak mogliby głosować poszczególni wspólnicy.

Nie można zgodzić się natomiast z pozwaną, iż w ramach badania wpływu uchybienia formalnego na treść uchwały należy badać, czy w wyniku tego uchybienia doszło do powzięcia uchwały, której treść jest sprzeczna z ustawą. Badanie to sprowadza się do oceny czy gdyby nie doszło do uchybień formalnych, prawdopodobnym jest, iż zapadłaby inna uchwała. W ocenie Sądu Apelacyjnego na gruncie niniejszej sprawy z uwagi na ilość głosów, jakimi dysponowali wspólnicy na podstawie nieważnego podwyższenia kapitału zakładowego dokonanego uchwałą z dnia 7 września 2002 r., można stwierdzić, że ten stopień prawdopodobieństwa jest znaczny, zatem uprawnia do przyjęcia, że uchybienie to miało wpływ na treść podjętych uchwał.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny apelację pozwanej spółki oddalił w oparciu art. 385 k.p.c., jako bezzasadną.